

KAZÍTKO V ENERGETICKÉ CHARTĚ ZAFUNGOVALO

[Daniel Weinhold](#) / [Komentáře](#) / 21. 11. 2022 / 2 min.

Smlouva o energetické chartě (ECT) – mezinárodní dohoda pro přeshraniční spolupráci v energetice, uzavřená v roce 1994 – se možná brzy zařadí mezi projekty, které dosáhly svého poločas rozpadu. Ze členských států jeden po druhém v posledních měsících ohlašují úmysl smlouvu vypovědět, a mnohé k tomu už podnikly konkrétní kroky. Když smlouvu opustila v roce 2016 Itálie, ještě nenásledoval hromadný exodus, ale nyní prchá Nizozemsko, Španělsko, Polsko, Slovinsko, Francie, Německo, Lucembursko... Téměř není týden, aby některý z evropských států neoznámil záměr energetickou chartu opustit.

Ilustrační obrázek z Pixabay

ECT vytvořila právní režim pro vztahy mezi zeměmi exportujícími energii, zeměmi energií importujícími a zeměmi tranzitními. Energetická charta měla zajistit stabilní investiční prostředí, původně hlavně se zaměřením na země střední a východní Evropy. Při ochraně investorů v energetice však nebyla přehnaně vybíravá a chránila tak do značné míry i investory do fosilních zdrojů. Aktuální vývoj, zejména klimatická dohoda z Paříže v roce 2015, ale přináší nemalé kontroverze – ECT je kritizována z hlediska slučitelnosti s cíli ochrany klimatu. Před čtyřmi lety proto začaly snahy o tzv. modernizaci ECT a v úterý 22. listopadu 2022 má Konference energetické charty přijmout rozhodnutí o projednaných změnách.

Otázka ale je, zda už není pozdě. A také, nakolik jsou snahy o modernizaci ECT upřímné. Členové, kteří avizují opuštění ECT, se zaštiťují hlavně vznešenými úmysly lepší klimatické ochrany, pro něž prý energetická charta svazuje ruce. Málokdo ale pochybuje o tom, že skutečné důvody pro odchody jsou poněkud jiné. Do ECT byl totiž zahrnut mechanismus

řešení sporů prostřednictvím investičních arbitráží. A tento článek 26 ECT možná nakonec zafunguje jako pověstné „kazítko“, které podle pověstí prý někteří výrobci zabudovávají do svých výrobků, aby omezily jejich životnost.

Nejen prvnímu uprchlíkovi – Itálii – ale i dalším členům energetické charty se postupně začaly zajídat investiční arbitráže, které s nimi investoři na základě energetické charty vedli a vedou. A není jich málo: jen těch známých je na sto padesát. Z toho Česko čelilo šesti arbitrážím (z nichž je pět skončených, přičemž v žádné nich z nebyla státu uložena povinnost k úhradě nároku investora). Soudní dvůr Evropské unie sice v důsledku některých svých rozhodnutí (zejména rozhodnutí známých jako Achmea a Komstroy) zúžil vymahatelnost nároků prostřednictvím investičních arbitráží, a to zejména pokud jde o nároky v rámci členských států Evropské unie. Hrozba uplatňování nároků u rozhodčích soudů ale zůstává pro členské státy nepříjemným břemenem, které nakonec může koncepci mnohostranné energetické dohody učinit zcela neaktraktivní.

 Sdílet na Facebook

SVĚT HOSPODÁŘSTVÍ

 Poslat mailem

Daniel Weinhold

Autor je advokát, partner advokátní kanceláře Weinhold Legal

[články autora >](#)

DALŠÍ ČLÁNKY AUTORA

PROVĚŘOVÁNÍ OBCHODNÍHO ŘETĚZCE MŮŽE UDĚLAT Z MANAŽERŮ ÚŘEDNÍKY

 [Daniel Weinhold](#) / 9. 6. 2022

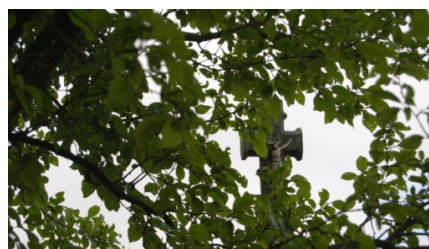
Směrnice navržená Evropskou komisí s cílem potírání porušování lidských práv v ekonomice promítá dobré úmysly do sféry obchodních vztahů, které jsou doposud založené především na principech

PROČ JSME JEŠTĚ NEVYPOVĚĎELI DOHODY O OCHRANĚ INVESTIC S RUSKEM A BĚLORUSKEM?

 [Daniel Weinhold](#) / 15. 3. 2022

Ruský parlament bude projednávat zákon, kterým zavede pravidla nucené správy ruských společností vlastněných zahraničními vlastníky.

ENVIROMENTÁLNÍ ÚZKOST U SOUDU

 [Daniel Weinhold](#) / 10. 9. 2021

Sedláci z Českého ráje, lesník ze Strakonicka, muž z Prahy trpící enviromentální úzkostí. Tak jsou označeni žalobci ve zveřejněném znění správní žaloby letos podané proti české vládě a několika ministerstvům, v níž se žalobci domáhají určení, že